

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 1 november 1940 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare medel för anskaffning av gengasaggregat för statens järnvägars landsvägsfordon.

(2:a avd.)

I propositionen nr 47 har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 11 oktober 1940, föreslagit riksdagen att till Gengasaggregat för statens järnvägar å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

Under åren 1939 och 1940 hava till nyss angivna ändamål anvisats sammanlagt 1,300,000 kronor, varav 800,000 kronor avse gengasaggregat för statens järnvägars landsvägsfordon. Med anlitande av sistnämnda belopp beräknas 180 motorfordon bliva utrustade med gengasaggregat.

För det nu äskade beloppet, som grundar sig på en av järnvägsstyrelsen gjord framställning, avses ytterligare 220 landsvägsfordon kunna apteras för gengasdrift.

Departementschefen har i ärendet för egen del anfört följande.

Det måste anses angeläget, att den omfattande motortrafik med landsvägsfordon, som bedrivs av statens järnvägar, i möjligaste mån upprätthålles även under nu rådande brist på flytande bränsle. Enligt min mening bör man vid bedömandet av frågan om i vilken omfattning en övergång till gengasdrift bör ske utgå från att den nuvarande situationen å bränsleförsörjningens område kommer att i stort sett bestå under en relativt lång tid framåt. Vid dylikt förhållande anser jag i likhet med järnvägsstyrelsen, att statens järnvägars samtliga för gengasdrift lämpade landsvägsfordon böra anordnas för dylik drift. Det återstående antal dylika fordon, som kan ifrågakomma härför, utgör enligt järnvägsstyrelsen 220 stycken. Kostnaden för dessa fordons omändring för gengasdrift är beräknad till 1,250,000 kronor. I detta belopp är inräknad kostnaden för — förutom montering och nödiga motorändringar respektive motorbyten — jämväl anskaffning av 15 reservaggregat. Mot den angivna kostnadsberäkningen har jag icke något att erinra. Jag vill alltså tillstyrka, att detta belopp ställes till järnvägsstyrelsens förfogande för här ifrågavarande ändamål.

Beträffande finansieringen av de för anskaffningen beräknade kostnaderna, 1,250,000 kronor, synes mig ur redovisningssynpunkt fördelaktigt, att de nu äskade medlen till hela sitt belopp anvisas under samma anslagsrubrik, varunder tidigare för innevarande budgetår och till samma ändamål

anvisade medel uppförts. Den å reservationsanslaget till anläggningar och förslag för automobiltrafik för budgetåret 1939/40 uppkomna behållningen torde lämpligen kunna tagas i anspråk på så sätt, att det anslag för nästkommande budgetår till samma ändamål, varom järnvägsstyrelsen, enligt vad jag inhämtat, kommer att hemställa, anvisas med ett behållningen motsvarande reducerat belopp.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag. I anslutning härtill hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom kapitalinvestering i Statens affärsverksfonder under rubrik Statens järnvägar till *Gengasaggregat för statens järnvägar* å tilläggsstat I för budgetåret 1940/41 anvisa ett reservationsanslag av 1,250,000 kronor.

Stockholm den 1 november 1940.

På andra särskilda utskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johansson* i Fredrikslund, *Oscar Olsson*, *Nilsson* i Malmö, *Tjüllgren*, *Gabrielsson*, *Heiding*, *Alfred Andersson*, *Anderberg*, *Ekströmer*, *Boman*, *Anderson* i Arboga och *Bergman*; samt

från andra kammaren: herrar *Svensson* i Grönvik, *Jansson* i Falun, *Eriksson* i Stockholm, *Åqvist*, *Persson* i Falla, *Närlinge*, *Andersson* i Löbbo, *Lindberg* i Umeå, *Mårtensson*, *Persson* i Tidaholm, *Karlsson* i Munkedal och *Eriksson* i Frägsta.
